

ТРОФЕЙНА СПРАВА ТА ОСНОВИ ТАКСИДЕРМІЇ

Викладач: старший викладач Максименко Максим Леонідович

Кафедра: біології лісу, мисливствознавства та іхтіології, III корпус, ауд. 215

E-mail: maksmzp@gmail.com

Телефон: (061) 228-76-19

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:	Мисливське господарство та рослинні ресурси Бакалавр						
Статус дисципліни:	Вибіркова №5						
Кредити ECTS	4	Навч. рік:	2023-2024	Рік навчання	1	Тижні	8
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів¹	2	Лекційні заняття– 10 Лабораторні заняття– 6 Самостійна робота– 104			
Вид контролю:	Іспит						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6462						
Консультації: особисті — середа з 9:00 до 13:00, III корпус, ауд. 215; дистанційні — електронна пошта; online (за попередньою домовленістю) Zoom; особисті чи групові чати месенджерів (Viber, Telegram).							
Запис на консультації: телефон кафедри, електронна пошта викладача							

ОПИС КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Трофейна справа та основи таксидермії» є надання студентам основних знань щодо трофейної справи, як розділу мисливствознавства, та трофейного полювання, що є одним з найбільш ефективних та сучасних напрямків розвитку мисливського господарства, а також отримання студентами навичок із таксидермії.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Трофейна справа та основи таксидермії» є надання студентам комплексу знань щодо історії трофейної справи; організації трофейного полювання, як одного з найбільш ефективних та сучасних напрямків розвитку мисливського господарства; класифікації мисливських трофеїв, їх обробки, оформлення, етикетування та первинного збереження, техніки вимірювань трофеїв за міжнародною класифікацією, порядку експертизи, реєстрації та методики оцінки мисливських трофеїв; обладнання таксидермічної майстерні, технології виготовлення предметів побуту з дерева, пір'я, кістки, іклів, рогів та інших природних матеріалів, а також формування вмінь, навичок та професійних компетенцій щодо сучасних методів та методик досліджень в мисливствознавстві.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні: *знати*: види (підвиди) основних мисливських тварин, що є об'єктами трофейного полювання та особливості їх біології, особливості організації трофейного полювання, різноманітні способи добування тварин, технології консервування, обробки та зберігання різноманітної трофейної сировини; вимоги до якості та оформлення трофеїв; методики оцінки мисливських трофеїв; особливості оцінки трофеїв від різних видів мисливських тварин.

-підбирати оптимальну технологію утримання та розведення дичини у напіввільних умовах з метою використання їх в мисливському господарстві.

¹1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

Інтерактивний формат курсу, що спонукатиме до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі розведення мисливських тварин

Використання новітніх програмних засобів під час виконання практичних завдань розвине як загальні, так і професійні цифрові компетенції.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможє:

1. вирішувати практичні питання організації трофейного полювання; грамотно провести первинну обробку трофеїв; вичинку шкури, виготовлювати трофеї та тушки; підготувати різні види трофеїв для виставок; проводить експертну оцінку трофеїв; користуватися отриманими знаннями та навичками у своїй практичній діяльності.

2. розуміти сутність та соціальної значущості своєї майбутньої професії, виявленням до неї стійкого інтересу;

3. Сприймати етичні норми поведінки відносно інших людей і відносно природи (дотримання принципів біоетики), чіткою ціннісною орієнтацією на збереження природи та охорону прав і здоров'я людини;

- здатністю до самостійного вивчення та засвоєння нових знань, до змін науково-виробничого профілю професійної діяльності;

- здійснювати пошук інформації, необхідної для ефективного виконання професійних завдань, із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій з дотриманням вимог інформаційної безпеки;

- використовувати професійно-профільні знання з наук про Землю (фізичної географії, ґрунтознавства тощо) для оцінки впливу факторів середовища на організми та їх угруповання з метою підвищення продуктивності та біологічної стійкості біоценозів та сталого використання мисливських ресурсів;

- використовувати методи спостереження, опису, ідентифікації, класифікації біологічних об'єктів;

- застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички для ведення мисливського господарства, охорони, збагачення і раціонального використання мисливської фауни;

- забезпечувати виконання норм чинного законодавства України та свідомо їх застосовувати у професійній діяльності.

-

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчальний посібник—Конспект Лекцій «Трофейна справа та основи таксидермії», Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та творчих проектів розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6462>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем (тах5бали) – на кожному практичному занятті.

Письмова контрольна робота (тах8балів)– двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота складається з двох питань (тах 4 бали кожне) – теоретичного

(дати визначення терміну, розкрити сутність поняття) та практичного (продемонструвати характерні особливості того чи іншого методу розведення на прикладі конкретного виду мисливських тварин

Додаткові види роботи:

Індивідуальне письмове завдання у вигляді реферату) виконується за вибором студента. Темі рефератів та есе на вибір студента зазначені у планах практичних завдань у розділі «Індивідуальне письмове завдання». Гранична кількість індивідуальних письмових завдань – не більше 1 реферату за семестр. Усі письмові завдання подаються виключно через платформу Moodle.

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на екзамені (тах 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного (тах 10 балів) і практичного). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle.

Захист індивідуального дослідницького завдання (тах 20 балів) здійснюється на заліковому тижні. Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даними видами робіт.

Індивідуальне дослідницьке завдання (ІДЗ) варто обрати тим, хто володіє базовими методами наукових досліджень і прагне поглибити власні знання з теорії вольєрного розведення.

Тема ІДЗ обирається впродовж перших двох тижнів семестру з переліку запропонованих тем за посиланням: на платформі moodle.

Результати ІДЗ можуть стати основою для доповідей на студентських науково-практичних конференціях. Методичні рекомендації до виконання ІДЗ та критерії оцінювання див. на сторінці курсу у Moodle.

Види контролю і система накопичення балів

Визначення рівня знань, умінь і навичок засвоєних студентом з навчальної дисципліни здійснюється у формі поточної та підсумкової атестації.

Розподіл балів, які отримують студенти за системою накопичення

№ п/п	Види контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів	
1	Поточна атестація	Підготовка та виконання завдань лабораторних занять	10	4	40
2		Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу <i>Розділів 1, 2</i> (проводиться за результатами вивчення матеріалу Темі 3 в електронному вигляді)	1	0-10	10
3		Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу <i>Розділу 2</i> (проводиться за результатами вивчення матеріалу Темі 6 в електронному вигляді)	1	0-10	10
4	Підсумковий контроль залік	Контрольне тестування за вивченим матеріалом курсу (проводиться по завершенню вивчення курсу в електронному вигляді)	1	40	40
Усього			13		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються графіком навчального процесу.

Формами поточного контролю з навчальних занять є: усне опитування під час проведення практичних занять, перевірка і захист практичних робіт.

Результат виконання і захисту практичних завдань оцінюється окремо за такою шкалою:

5 балів – всі завдання до практичних занять виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу;

3-4 бала – завдання до практичних занять виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою.

1-2 бала – більше 30 % завдань до практичних занять виконані частково або не вірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методиками передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.

Результат письмового опитування оцінюється за такою шкалою:

- 8-10 балів – студент самостійно відповів не менше 90% питань; відповіді точні та повні
- 6-8 балів – студент самостійно відповів не менше 60% питань;
- 5-6 балів – студент самостійно відповів не менше 30% питань;
- 0-4 балів – студент самостійно відповів не менше 10% питань.

Підсумкова атестація – залік (40 балів) складається із суми балів за результатами усного опитування з урахуванням практичної складової 20 балів, + Індивідуальне дослідницьке завдання. 20 балів.

Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
Лекції		Лаб.	сам.роб.	
Тема 1. Трофейна справа, як розділ мисливствознавства	5	1	-	4
Тема 2. Експертиза мисливських трофеїв	17	2	1	14
Тема 3. Біологічні основи трофейної справи	17	2	1	14
Разом за розділом 1	39	5	2	32
<i>Розділ 2. Оцінка мисливських трофеїв</i>				
Тема 4. Таксидермія як біологічна наука	16	1	1	14
Тема 5. Обладнання та оснащення для таксидермічних робіт	21	2	1	18
Тема 6. Виготовлення зоологічних експонатів та трофеїв	44	2	2	40
Разом за розділом 2	81	5	4	72
Усього годин	120	10	6	104

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Бондаренко В. Д., Делеган І. В., Мазепа В. Г., Рудишин М. П. Мисливські трофеї. — Київ: ІЗМН, 1996. — 104 с.
2. Основы трофейного дела и таксидермии : Монография / А.С. Тертышный, Б.П. Коваленко, А.С. Авдеев, О. В. Черепенин / Харьковская государственная зооветеринарная академия, кафедра прикладной биологии, водных биоресурсов и охотничьего хозяйства. — Харьков : ЧПИ «Новое слово», 2012. — 133 с.
3. Роскопф И. Охотничьи трофеи и изделия. Пер. со словацкого — 2-е изд. / И. Роскопф — М.: Лесная пром-сть, 1984. — 128 с.
4. Хохлов О.М. Методика вимірювання мисливських трофеїв міжнародного клубу «Сафарі Клуб Інтернешнл». М. : ФОП, 2001. 256 с.
5. Фандеев А.А. Охотничье-промысловые звери трофеи. / А.А. Фандеев, В. П. Никольская. М.: Россельхозиздат, 1978. — 176 с.

6. Яковлев Я.И. Изготовление наглядных пособий / Я. И. Яковлев. — М.: Колос, 1969. — 367 с.
7. Салганский А.А. Розведення диких копитних: навчальний посібник. Київ: Либідь, 2008. 154 с.
8. Сорж О.П. Штучне розведення дичини : навч. посіб.. Суми: Університетська книга, 2012. 202 с.

Додаткова

1. Заславский М. А. Изготовление чучел птиц, скелетов и моделей животных / М. А. Заславский. — М.; Л.: Наука, 1966. — 251 с.
2. Мисливсько-господарське законодавство України: Посібник до практичних занять для студентів спеціальності «Мисливське господарство», «Лісове господарство» / Відповід. за випуск В. В. Павлюк // Бондаренко В. Д., Дейнека А. М., Бурмас В. Р., Хоєцький П. Б., Ходзінський В.П. – Львов: СПОЛОМ, 2005. – 336 с.
3. Нымсалу Ф. Р. Охотничья этика. – М.: Агропромиздат, 1989. – 175 с.
4. Раціональне ведення мисливського господарства / [Рудишин М.П., Мурський Г.М., Татаринів К.А. та ін.] - Львів : Каменяр, 1987. - 181 с.

Інформаційні ресурси:

- 1 Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> 2008.
2. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.kiev.ua>. 2015.
3. Книжкова палата України. URL: <http://www.ukrbook.net> 2014. pdf.
4. Бібліотека Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua/LIBRAR2014.pdf>
- 5 Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> .2015.pdf

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

²Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англомовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у CiscoWebex та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу tupakhina@znu.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. (зіпосилання на сторінку сайту)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>, Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних

дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для

відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.